

'Alesja', 'Mara' ja 'Mašenka'

REPRO

Valgevenes võib olla talvel väga külm ning seetõttu saab loota, et sealsed sordid on vastupidavad meilgi.

Kui tähelepanelikult vaadata Eestis kasvatamiseks soovitatavate sortide nimestikku, leiame sealt seitse Valgevene puuvilja- ja marjasorti. Paljudele on see üllatav: vast arvame, et Valgevene on kaugel ja vähetähtis maa.

Tegelikult on õunad 'Alesja' ja 'Antei' saanud meil olulisteks talisortideks. Nad on kaunilt punaste viljadega, kannavad head saaki ja säilivad hästi.

Hiljuti – aastal 2010 – hakati kasvatama ka magusamaitsest sügissorti 'Kovalenkovoškoje'. Tal on samuti punased õunad, mis saab kohe korjamise järel sügisel müüki viia. Kuna õunad kergesti ei varise, võib niimoodi toimida mitu nädalat.

Pirnid ja ploomid

Säilivate pirnisortide seas on 'Belorusskaja pozdnjaja' meil ainuke, mida saab hoida talve keskpaigani. Lätis on see sort äriaedades tõusnud tähtsusele esikohale. Seal väidetakse, et heas hoidlas säilivad selle sordi pirnid kevadeni. 'Belorusskaja pozdnjaja' on hea viljakandja ja teda võib arvata ka talveoludele vastupidavamate sortide hulka.

Mõnevõrra tuntakse Eestis ploomisorti 'Mara', mis on haralise ploomipuu (alõtša) ja ussuuri ploomipuu hübriid. Oma õietolmuga ja aed-ploomipuu omaga ta ei viljastu. Aga kui läheduses kasvab mõni alõtša või sort 'Kubanskaja kometa', on ta väga saagikas.

Veel kasvatatakse meil, eriti koduaedades, Valgevenes aretatud musta sõstra sorte 'Belorusskaja sladkaja' ja 'Pamjati Vavilova'. Nad

Kärntövekindel taliõun 'Belorusskoje sladkoje'.

RAIVO TASSO

Talipirn 'Belorusskaja Pozdnjaja' võib säilida heas hoidlas kevadeni.

on pähklesta ja jahukaste suhtes hea vastupidavusega.

Valgevene kliima on meie omaga võrreldes soodsam. Taimekasvuks sobivaid päevi (temperatuur üle +5°) on seal 20–30 päeva rohkem. Soodsate temperatuuride summa on kasvuajal märgatavalt suurem. Sademete hulk on üsna samasugune kui Eestis.

Talveilmad on muutlikud nagu meilgi. Ka seal võib juba novemb-

ris olla mõnel aastal –24° külma. Talvekülmad langevad maa idaosas kuni –37°ni, nii oli see ka kahel viimatisel talvel. Eriti halvad külmad esinevad mõnikord märtsis, kui temperatuur langeb –21° kuni –25°.

Niisiis on loota, et Valgevenes aretatud sordid osutuvad ka meil vastupidavaks.

Valgevene puuviljakasvatuse instituut Minski rajoonis Samoh-